

Sagsnr.
2017 - 2653

Doknr.
468886

Dato
13-06-2017

Folketingets Social-, Indenrigs- og Børneudvalg har d. 18. maj 2017 stillet følgende spørgsmål nr. 405 (alm. del) til økonomi- og indenrigsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra ikkemedlem af udvalget (MFU) Johanne Schmidt-Nielsen (EL).

Spørgsmål nr. 405:

”Det fremgår af artiklen ”Kommunalforsker: Slå dog stillingen op” i Fyns Amts Avis den 3. juli 2016, at Langeland Kommunes borgmester i en længere periode har haft en dobbeltrolle som borgmester og fungerende kommunaldirektør. Vil ministeren redegøre for, i hvilket omfang en borgmester lovligt kan have denne dobbeltrolle – herunder om der er tidsmæssige begrænsninger herfor, og om det begrænser borgmesterens, kommunaldirektørens eller kommunens handlemuligheder?”

Svar:

Tilsynet med kommunerne varetages af Ankestyrelsen med Økonomi- og Indenrigsministeriet som overordnet tilsynsmyndighed. Det er således Ankestyrelsen, der fører tilsyn med Langeland Kommune. Jeg kan derfor ikke udtale mig om den konkrete sag, men kan generelt vejledende oplyse følgende:

Det følger af § 6, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse, at ingen, der er ansat i kommunen, kan være formand for kommunalbestyrelsen, dvs. borgmester. Den kommunale styrelseslov udelukker således, at der i en kommune kan være personsammenfald mellem kommunaldirektør og borgmester.

Borgmesteren har efter § 31, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse den øverste daglige ledelse af kommunens administration. Det følger heraf, at borgmesteren over for kommunalbestyrelsen er ansvarlig for alle forhold, der vedrører den kommunale organisation, særligt vedrørende sagernes ekspedition og personalet, dvs. forhold, der sikrer, at kommunen er funktionsdygtig og kan fungere hensigtsmæssigt.

Borgmesteren har derimod ikke i sin egenskab af øverste daglige leder af forvaltningen nogen kompetence med hensyn til sagernes indhold. Borgmesteren har således ikke nogen instruktionsbeføjelse eller omgørelsesret med hensyn til indholdsmæssige spørgsmål, der hører under økonomiudvalget eller de stående udvalg.

At en beslutning kan eller skal træffes administrativt, indebærer således ikke, at administrationens kompetenceudøvelse sker under borgmesterens ledelse således, at borgmesteren kan instruere administrationen om beslutningens indhold eller kan træffe beslutningen på administrationens vegne. Dette vil kun være tilfældet, hvis borgmesteren er kompetent hertil i sin egenskab af formand for kommunalbestyrelsen eller økonomiudvalget, eller hvis borgmesteren selv har fået overladt kompetence til at træffe afgørelsen af kommunalbestyrelsen eller økonomiudvalget. Det bemærkes, at delegation af kompetence til borgmesteren antages at kræve enighed. Se i den for-

bindelse Hans B. Thomsen m.fl., Lov om kommunernes styrelse med kommentarer, 2. udgave, 2010, side 261.

Det forhold, at en kommune måtte være uden kommunaldirektør, kan ikke føre til, at borgmesterens kompetence som øverste daglige leder af forvaltningen kan udvides i forhold til de beføjelser, borgmesteren efter den kommunale styrelseslov kan udøve som øverste daglige leder af forvaltningen, jf. det ovenfor beskrevne. Det forhold, at en kommune måtte være uden kommunaldirektør, kan heller ikke føre til begrænsninger i de handlemuligheder, som borgmesteren eller kommunen har efter lovgivningen.

Det følger af § 17, stk. 7, i lov om kommunernes styrelse, at kommunen skal have en administration, og at det er kommunalbestyrelsen, der som kommunens øverste organ drager omsorg for indretningen heraf. Det er efter Økonomi- og Indenrigsministeriets opfattelse den enkelte kommunalbestyrelse, der bestemmer, om den vil ansætte en embedsmand, som er chef for hele forvaltningen, dvs. en kommunaldirektør. Der kan således ikke af den kommunale styrelseslov udledes et krav om, at en kommune skal have en kommunaldirektør. Det vil ikke være ulovligt, hvis en kommune indretter sin administration uden en kommunaldirektør, herunder således at de enkelte fagdirektører for så vidt angår sagernes indhold refererer direkte til de respektive stående udvalg.

Beslutninger om indretningen af det øverste lederskab i en kommune, herunder om afskaffelse eller midlertidig nedlæggelse af stillingen som kommunaldirektør, må antages at være af så vidtrækkende betydning, at beslutningen skal træffes af kommunalbestyrelsen, ligesom det er tilfældet for beslutninger om f.eks. ansættelse og afskedigelse af kommunaldirektør og tjenestegrenschefer. Se i den forbindelse Hans B. Thomsen m.fl., Lov om kommunernes styrelse med kommentarer, 2. udgave, 2010, side 200.

Såfremt en kommune måtte være uden kommunaldirektør som følge af, at den hidtidige kommunaldirektør ikke længere beklæder stillingen, har borgmesteren som øverste daglige leder af forvaltningen pligt til at sørge for en forelæggelse gennem økonomiudvalget for kommunalbestyrelsen enten af spørgsmålet om en ansættelse af en ny kommunaldirektør eller af spørgsmålet om en ændret indretning af forvaltningen.

Langeland Kommune og Ankestyrelsen som tilsynsmyndighed er samtidigt hermed orienteret om ministeriets svar.

Med venlig hilsen
Simon Emil Ammitzbøll